

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Co[n]fessionale domini Antonini archiepiscopi Flore[n]tini

Antoninus <von Florenz>

Hagenaw, 1508

VD16 A 2955

Secunda pars libri primi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30653

tur ab eo q̄ als cogit psonā.
Finit p̄ma ps q̄ fuit de p̄tā
te seu autoritate p̄fessoris.

Incipit scda

ps l̄bri p̄mi. q̄ erit d̄ scia p̄fel
sor. q̄ erit duplex p̄rimo. s. s.
q̄ duplex ē clavis ordinis. scz
scie z potentie.

Acto de po

o testate p̄fessor. nūc vidē
dū ē d̄ ipoz scia. Est em̄
duplex clavis ord̄is. scz clavis
scie. z clavis potētie. Un̄ xp̄s
petro dixit. Tibi dabo claves
regni celoz. Mat. xvi. Nota
tū q̄ ista scia n̄ d̄ clavis s̄z ip̄a
p̄tās discernēdi atqz examinā
di. siue agnoscēdi i foro p̄scie.
z p̄tās determinādi seu diffiniē
di cāz: id est ligādi z soluēdi d̄
clavis potētie. Ista vero du
plex p̄tās ē vna in eēntia s̄z du
plex i effectu. Scia at̄ acq̄sita
n̄ ē clavis s̄z bñ iuuat vti clavi
z d̄ his clavis h̄el. di. xx. p̄ totū
Quāta scia req̄rat̄ in cōfēs
sore. s. ij.

Equitate scie p̄fessor.
o q̄ntā. s. opteat eū h̄re pi
tiā. dic̄ Aug. d̄ pe. di. vij
c. j. optz vt sp̄ualis iudex sciat
cognoscere q̄cqd̄ d̄z iudicare.
Dic̄ Tho. i. iij. di. xvij. i expo
sitiōe l̄re. Hec scia z si n̄ sit ma
ior. tū d̄z eē tāta vt sciat discer

nere int̄ pctm̄ z n̄ pctm̄. z pctm̄
mortale z v̄iale. z si i aliq̄ eēt
dubitatio sciat dubitare vt pos
sit ad p̄tiores recurrere. Alb.
aut̄ in. iij. dic̄ q̄ nō tenet sacer
dos scire discernere nisi in cōi
q̄ sint capitalia. et q̄ mortalia
cōia. z q̄ venialia ex ḡne. Sed
hec nesciēs dic̄ idē. puto q̄ pec
cat mortāl̄ tal̄ audiēdo. z eū i
stituēs pl̄ peccat q̄z ip̄e z eū p̄
mittēs istitutū m̄strare si sua
iterest talē phibere. Dic̄ etiā q̄
in p̄plexis casibz sacerdos ec
clesie parochial̄ d̄z eē ita discre
t̄ vt t̄ia difficilia eē sciat. n̄ eē
p̄cedēdū in eis sine sup̄iorz p̄si
lio vl̄ autoritate. Hec Alb. in
iij. Guil. duran̄. in sūma sua
dic̄ q̄ q̄tiēs p̄fessor se ingerit
ad p̄fessiōes audiēdas. toties
se offert ad r̄ndēdū d̄ q̄libz z i
terdū d̄ casibz iopiat̄ z als in
audit̄. z q̄onibz seu casibz val
de p̄plexis. D̄z q̄ p̄fessor scire
discerne int̄ pctā z d̄nas pec
catorz Un̄ scire d̄z p̄fessor si ea
q̄ exp̄nit sibi p̄itēs sint pctā
vl̄ nō. puta an bella p̄ncipū z
ipoz exactōes sint licita vl̄ n̄. z
vtz p̄ct̄ q̄ fiūt sint liciti vl̄ illi
citi z q̄n̄ ad restitutōz teneat̄ z
q̄n̄ n̄. z an ei d̄beat phibere cōi
onē. vl̄ p̄cedere. qz si p̄fessor in
dicat licitū qd̄ ē illicitū. tā p̄f
sor q̄z p̄itēs i foueā cadūt. nisi
forte. pbabil̄ i gr̄tia eū excuset̄

Secunda pars libri primi.

puta si hz aliquē doctore autē
ricū z famosū e' opiniōi imitit.
Uñ si p̄fessor n̄ ē expt' i casibz
itaq n' nouit dubitare n' p se
iudicat cū piclo aīe sue audit
p̄fessioēs. h' Guil. Pe. d. pal. i.
iij. di. xix. oñdit maiorē sciaz
reqr̄i in eo q̄ se ingerit q̄ in eo
quiponit ad hoc a superiori
b' suis ex obedie iniūctōe. z d'
p̄mo p̄t itelligi dcm rigorosū
Guil. durā. d. scdo dcm Tho.
z Alb. Dic̄ ei ipe Pe. Dis sa
cerdos hz clauē scie z potētie
.i. auctē discernēdi z potētiā li
gādi z soluēdi. h' mlti n̄ hēant
sciaz d̄bitā z ecōuerso. Alti
ei sacerdotes hnt sciaz q̄ n̄ hnt
auctē discernēdi. scdi q̄dē sine
p̄ctō. s'z p̄mi cū p̄ctō suo si h' p
curaret. als si iūti ponerēt ex
cusati sē si p̄posuerēt ipedimētū
nec sē audiri. Dun'. i. offm̄ iu
dicādi ne cāriū ē. z p̄t ad h' cō
pelli. s. ad offm̄ iudicādi z ad p̄
latōz carēs scia. z tūc n̄ peccat
sic i r̄ligiōibz p̄suetū ē fieri. Et
q̄d d̄t Bre. q̄ si idign' ē nō dz
obedire. z si dign' dz obedire. i
telligēdū ē d̄ illo q̄ hz defect' q̄
sē iur'. v. iez irregularitat'. z tē
nō dz obedire nisi ab eo p̄ dis
p̄satōz moueat. als tenet r̄li
giōs' obedire. alioqn̄ qlibz r̄ell
giōs' bon' q̄ r̄putar'z se idignū
refugerz. z sic soli idigni p̄mo
uerēt z ponerēt. Qui p̄o n̄ coa

ct' s'z spōte accipit p̄ratē siue p̄
latōis. siue audiēdi p̄fessioēs
nō hns sufficiētē sciaz peccat
S'z q̄ iūit' z coact' n̄ accipit s'z
suscipit n̄ peccat. Uñ sū p̄ctō
ab iscio h'ri z suscipi p̄t. s'z acci
pi n̄ p̄t p̄rās iudicādi sine p̄ctō
Hec pe. Si tñ i eo essz tāta ig
rātia q̄ oīno iēpt' eēt: qz nec ēt
scie q̄ Tho. z Alb. dicūt s. cre
do q̄n̄ excusaret a p̄ctō. ēt si ex
obīa iūicta poneret se ad id ad
q̄d oīno inept' ē cū piclo aīa z
An cōfessor teneat scire an
p̄ctā in confessioē audita sint
mortalia vel venialia. s. iij.

Et aut' p̄fessor teneat sci
re d̄ oībz q̄ sibi dicūt i cō
fessioē an sint mortalia vl'
venialia. Dēri. i. q̄li. sic r̄nden
do distiguit. P̄ctā sē i duplici
gñe. Quedā sē p̄ctā qz phibita
qz si n̄ eēt phibita n̄ eēt p̄ctā
vt sē oīa q̄ sē d̄ iur' positiuo. vt
audire missā die d̄nico. sē in
āno p̄fiteri z cōicare z hmōi. z
t̄lia tenet qlibz p̄fessor scire. ni
si hēat cāz rōnabile q̄ eū excu
set vt si forte tpe phibitōis erat
i t̄ra lōgic' vl' i carcere. Alia sē
p̄ctā n̄ qz ab hoīe phibita. s'z d̄
nata sui mala sē ēt si n̄ phibeāt
z hoz q̄dā sē capit̄lia vt supbia
luxuria zc. D' ei sē q̄si elem̄ta
z p̄ncipia q̄ d̄ nēitate quelibz
p̄fessorē scire optz. Quedā p̄o
sē p̄ctā q̄ sūt spēs p̄ctōz. capita

liū: vt illa q̄ recipiūt hoz p̄di
 catiōez: vt fornicatio z ebrie
 tas z hmōi. Fornicatio ho lu
 xuria q̄dā ē: z ebrietas q̄dam
 gula. Et hoz pctōz spēs q̄dā
 s̄t q̄ portāt malum d̄ subasui
 act⁹: eo q̄ statū noiata hēant
 ānerū malū: vt fornicatio: et
 de talibz etiā cōfessor scire tes
 neē vtz sint mortalia vel nō:
 vl̄ veīalia. Quedā ho d̄ suba
 sui act⁹ nō hnt deformitatē:
 s̄z ex libidie faciētes: sic cogno
 scere vxorē p̄riā nō ē pctm̄ de
 se: tñ posset q̄s vxores cū tāta
 libidine coḡscere: q̄ eēt pctm̄
 mortale: vt si eaz cognosceret
 si etiā nō eēt vxor ei⁹: z de tal
 libz non optet q̄ p̄fessor sciat
 vtz sint mortalia vel veīalia:
 qz nec p̄fitētē freq̄ntē scire op
 tet. Alia s̄t pctā q̄ s̄t filie pctō
 rū capitaliū: vt illa pctā q̄z fi
 nes tm̄ianē z ordianē ad fines
 capitaliū: sicut dolus z acq̄si
 tio rei iniuste: z d̄ talibz pctis
 freq̄ntē opiniōes sunt p̄rie in
 ter doctores: z d̄ talibz nō tes
 neē simplex curat⁹ nō ordina
 rius scire vtz sint mortalia vl̄
 nō. Curat⁹ āt ordiari⁹ vt ep̄s
 z archiep̄s z ceteri alij sup̄io
 res plati tenentē scire: qz ipsi
 sūt purgatores: z tenent alios
 purgari facere z illuīare: z iō
 tenent scire nouū et vet⁹ testa

mētū: hec ille. Laueat autē cō
 fessor ne sit p̄ceps ad dādā
 sniam d̄ mortali qm̄ nō ē cert⁹
 z clar⁹: z vbi in aliq̄ matia va
 rie opioes sūt q̄s pluriū z solē
 niū doctoz: vtz sit licitū vl̄ il
 licitū sic de n̄ soluēdo decias
 vbi nō ē p̄suetudo: pati tñ sūt
 ad dādū si ecclia peteret: q̄ q̄
 dā dicūt eos eē i statu dānati
 onis. vt Inno. Alij ho dicūt
 q̄ n̄: v̄ Tho. Jo. an. z archi.
 z d̄ emptiōe iuriū mōt̄s Flor
 rētie. vl̄ imp̄stit̄s venetoz. qd̄
 qdā dicūt eē vsurā. alij licituz
 dicūt: z mlta hmōi. Consulāt
 tñ sp̄ q̄ tuti⁹ ē a talibz abstine
 re: extra de spō. c. Juuenis. n̄
 tñ p̄dēnet p̄riū facientes: seu
 p̄riā opinionē tenētes: nec p̄
 pter h̄ deneget absolutionez.
 S̄ vt di. Huil. dicat p̄fessor
 q̄ illd̄ faciēdo nō ē tutū s̄z du
 biū: z iō bñ sibi p̄uideat. Si
 āt oīno p̄scia p̄fessoris dictas
 ret illd̄ eē mortale: z nō posset
 p̄sciam deponere: qd̄ tñ debz
 ad p̄siliū sapientū recurrat: et
 nullo mō d̄z facere p̄ p̄sciaz: qz
 peccaret mortl̄. xxviii. q. j. c.
 deinceps. S̄. ex his iūcta. glo.
 S̄z cū illud tale esset p̄ cōem
 opinionē doctoz: z cōiter sic
 fuaat a sapiētioribz: q̄uis ali
 quē doctoz audiret p̄rium
 tenere nō debet illi de leui ad

Secunda pars libri primi.

herere. Quō ſo q̄s debeat d̄
ponere i h̄ cōſciāz erroneā v̄l
ſcrupuloſā: h̄es .s̄ .i. .j. .p. .ti. .ij.
ca. de cōſcientia.

Q̄, iterāda est confessio in
ſex caſibus. §. iij.

Lire etiā tenet̄ p̄feſſor
s̄ q̄ ſunt illi caſus in q̄b̄
tenet̄ q̄s iterare p̄feſſi
onē: z ſunt q̄ttuor ſm̄ Pe. de
pal. duo ſo ſunt ex pte cōfite
ris. Prim⁹ ſm̄ Pet. Tho.
Ray. z Hoſti. z oēs alios .s̄.
q̄n̄ aduertent̄ tacet aliq̄d q̄d
ē mortale v̄l credit: v̄l pbabi
lit̄ dubitat eē mortale ex ve
recūdia v̄l alia cā iniuſta: tūc
etiā mortl̄r peccat cōmittēdo
fictionē in ſacrō z notabilē ir
reuerentiā: z iterare tenet̄ talē
confessionē. Si tñ talis cōfi
teret̄ eidem cui z p̄us z ille h̄z
in memoria pctā ei⁹: ſufficit
dicere illud occultatū z illam
fictionem ſm̄ Buill. duran.
imo etiāz ſi n̄ h̄iet in meōria:
vt ptz in ſine. iij. caſus. Sed
ſi dimitteret ex aliq̄ iuſta cā:
puta qz pbabilit̄ dubitat euz
ſolicitātē ad malū de q̄ p̄fiteſ
vel reuelatorē p̄feſſionis vel
dicēdo id cū ſit p̄feſſor mani
feſtaret pctm̄ q̄d audiuit: pu
ta ſi iniuſte abſoluit cum non
debeat: z in his caſib̄ nō h̄n̄
do copiā: niſi talis p̄feſſoris

cui p̄fiteōdo aliq̄d p̄dictoz ſeq̄
ret: tūc ſatis videt̄ q̄ ſit excu
ſat⁹. Dic̄ etiā p̄dict⁹ Duran.
qz ſi ex iḡrātia craſſa z ſupina
aliq̄d retinuit mortale: qz no
luit cogitare de ſuis pct̄s, te
net̄ totū iterare. Secus ſi ex
iḡnorātia pbabili: qz tūc ſolū
illud q̄d dimiſit. Scōus eſt
ſm̄ Tho. z Pe. q̄n̄ nō imple
uit p̄niam ſeu ſatisfactionē in
iunctā p̄ mortalib̄ ex cōtem
ptu vel ex negligētia: z eſt ob
litus ei⁹: ſi em̄ ei⁹ recordaret̄:
adhuc poſſet p̄ficere: z tūc p̄
ficiēdo iterare nō tenet̄: z p̄ci
pue q̄n̄ nō eſt ſibi p̄fixus ter
minus quē nō poſſit trāſgres
di: q̄uis ſit ſibi declaratu⁹ in
q̄ ipam debeat facere: vel in
alio tpe ipam ſupplere: eo ip̄o
aūt qz facit ſibi p̄poſitū nō im
plēdi p̄niam ſibi iniunctam p̄
mortalib̄ ex negligētia v̄l cō
temptu peccat mortl̄r: qz te
net̄ ad illā ſub p̄cepto. Sec⁹
ſo eſt de p̄nā iniuncta p̄ veni
alib̄ ad quā nō tenet̄ de neces
ſitate ſm̄ Tho. Idē ſi p̄niam
iniunctā p̄ mortalib̄ dimitte
ret ex impoſſibilitate: puta ex
infirmirate et hmōi. Poſſet
tñ p̄nā iniuncta ab vno cōfeſ
ſore mutari ab alio cui cōfite
ret: etiā ſine auditiā peccato
ruz illoz p̄ q̄b̄ erat impoſita

fm Pe. de pal. de h infra vis
 de. Terti^o cas^o fm Pe. Tho.
 Ray. z Hosti. est ex pte p^rses
 foris: qm vitz notabilis e ig
 ras sacerdos: ita q nescit dis
 cernere int^r mortale z veiale
 de coib^u pctis: z p^rcipue cu pe
 nitēs habz casus intricatos z
 difficiles. Concordat Durān.
 z addit: z hoc nisi penitēs sit
 perit^o: z instruat confessorēz
 Lū aut vadit ad eū quem scit
 idiotā z ignorāte tenet itera
 re: hec Durān. Qd videt in
 telligendū qm pōt hie aliū suf
 ficiēte: nā si aliū hie nō pōt: z
 multo magis qm est in piculo
 mortis: pōt z debz p^rfiteri ei
 quem habz. Uñ Aug^o. dicit
 de pe. dist. vj. Qui vult confi
 teri vt inueniat grāz: sacrodo
 tem qrat scientem soluere z li
 gare. Quart^o casus est ex p
 te p^ressoris: est aut impoten
 tia absoluendi fm Pe. Tho.
 Ray. z Hosti. qd pōt esse du
 plicit^r fm Pe. de pal. z Durā:
 v^l qz hz p^ratē artatā absoluē
 di: qz scz ab aliq^b pctis non
 pōt absoluere supior resuāte
 sibi illos: z tñ ab illis d^r facto
 absoluit. Et p^ressus illi cū ei
 p^rstat tenet itez cōfiteri: nō qz
 dē oia fm Pe. d^r pa. s^z illa tñ
 de q^b nō potuit absoluere:
 aut h^o est qz nullā habuit p^rāz

tez: z hoc qz nō erat sacerdos
 q^uis reputaret. v^l qz nō sub
 ditus: v^l quia intrusus. aut
 qz excōicatus vel suspēsus ab
 officio hmōi. et absolutus a
 tali cū illi hoc p^rstat. tenet itez
 rū cōfiteri. qz realiter non est
 absolutus. q^uis ignorantia
 facti excuset eum in cōspectu
 dei. ac si esset absolut^o: dū ne
 scit. fm Tho. i q^ulibe. S^z pe.
 de pal. in. iij. di. xvij. q. vj. sic
 distinguit. z notabilis. qz aut
 impedimentū qd hz absoluē
 est iuris diuini v^l hūani. Si
 iuris diuini. vitz qz nō fuit ba
 ptisatus talis. v^l nō ordiat^o
 z in hoc casu absolutus a tali
 tenet iterū cōfiteri hoc scito:
 nec papa posset d^r h^orio dispē
 sare. Si h^o impedimētū e iu
 ris hūani. puta qz suspensus
 est vel excōicat^o z hmōi. tunc
 ipedimētū aut e notoriū aut
 occultū. Si notoriū: puta qz
 manifeste vel publice p^rbera
 nit clericū. p^rpt qd est excōica
 tus notozie. aut manifeste in
 trusus. scz p^r p^rcessione m se
 culariū positus in ecclia cu
 rata. z nō p canōicā p^rcessioez
 p^rpt qd titulū nō hz. nec pote
 statem sup parochianos illi^o
 ecclie. z tal^r p^ressus isti tenet
 iterū cōfiteri hoc scito. Si h^o
 impedimentū est occultū. tūc

Secūda pars libri primi.

aut confitēs scit illud impedimētū: aut nescit. Si scit confitēdo illi tenet iterum confiteri et peccat mortali cōdicādo illi in diuinis. Sed si nescit impedimētū quod etiā alijs occultū ē: et hoc ignorātia facti: puta quod percussit clericū nullo videte: tūc non tenet iterare. Argumētū ad hoc dicitur scia serui qui liber putabat publice quod rata est. Sed si hoc nesciret ignorātia iuris: puta quod scit illū percussisse clericū: sed credit nihilominus ipsum posse audire confessiones: non excusat propter hoc: quoniam teneat iterare confessionē secundum Deum de peccato. Quis casus in quo quis tenet iterare confessiones secundum Deum dicitur per alium ubi dicitur est impedimētū ex parte confitentis scitū vel oblitū vel ignoratū probabiliter: puta quia erat excōnicat⁹ maiori vel minori excōnicatiōe: sed nesciret: et cū postea scinit tenet iterum confiteri absolut⁹: quod ligat⁹ excōnicatiōe absolui non potuit a peccatis: et probabiliter ignorātia preseruat a culpa et a pena irregularitatis: sed non facit eū non esse excōnicatū: propter quod si tūc eligeret: vel sibi beneficiū transferretur: ignorātia non faceret quod sibi aliquid inus acquireret. c. aplice. extra de clerici. excō. minis. Est autem minus capax sacramentorum a quo participatiōe directe excludit:

quod quicūque aliorum: et ideo absolutio nulla. Et dicitur de hoc Deum quod in hoc casu et in alijs in quibus quis tenet iterare confessionē si confiteretur eidem non opteret iterare peccatā explicite: sed solū implicite dicitur cōdicō. Peccavi in illis quod alii vobis dixi: sic si nulla fuisset absolutio de facto. Dilata enim absolutio per multos dies fieri potest: etiam si ipse oblit⁹ fuerit: dum tamen penitentia ei prius innotuerit: quod si non taxasset penitentiam: tunc opteret ad memoriam reducere: ut moderaretur iuste: propter quod remittēs ad episcopum si non absoluat debet penitentiam innotescere. quae post reditū absoluitur iniungit dicens: facias quod tibi dixi: quod ligare non debuit antequam absolueret: ita et in proposito. Nec Deum. Huic etiam dicitur: quod penitentia non requirit ritum continentiam agendorum et dicendorum sicut alia sacra. Sed in vna die potest fieri per confessionis: et in alia die altera: vel in vna die confessio audiri: et in alia impendi absolutio: et iniungi penitentia peccatorum. Sextus casus est quoniam quis facit confessionē in mortali sine proposito abstinendi: sed quod iste casus habet varias opiniones et satis difficiles: ideo declarabit in sequenti. §.

An valeat confessio ab incōtrito facta: ut eam iterare non

oporteat, §. v.

Ha ex cō

v ditiōib; p̄fessiōis est
q̄ sit lachrymabil. i.
cū dolore seu displicētia d̄pec
cat; saltē fm̄ rōnez. Uñ que
runt doctores. Uñ p̄fessio
facta a nō p̄trito, qz. s. nō do
let sufficēter, vñ nō p̄ponit se
abstiere a pctis valeat: ita q̄
nō teneat eā iterare, z respon
det Pe. de pal. in. iij. di. xvij.
q̄ ad arg. h̄ ē triplex mod⁹ di
cēdi. Prim⁹ est q̄ nō valet
ad remissionē culpe nec pene
nec tūc nec recedēte fictione,
vñ z tūc tenet iterare, z bec ē
opinio Soff. i. q̄libet. Ray. z
Hosti. in sūma. Bonauētū. in
iij. Durān. Rob. holkot. Vi
cen. in speculo hystoria. Se
cund⁹ mod⁹ dicēdi ē q̄ talis
p̄fessio valeat ad remissionē
culpe, qñ impenitēs p̄fitez z
absoluitur, lz tūc nō recipiat
fructū p̄fessionis tñ recedēte
fictiōe recipiet, sicut dicit de
baptismo, z rō h̄ forte est, qz
sicut in baptismo ip̄rimif̄ cha
racter ad quē recedēte fictiōe
sequit̄ grā, ita in p̄nā ip̄rimif̄
qdā ornat⁹ ad quē recedente
fictiōe seq̄t̄ grā. Et bec ē opi
nio Pe. Tho. Richar. in. iij.
Jo. z Bern. in glo. videz etiā

esse de pe. di. j. c. mēsurā, §. se
quēti. Dicit em̄ q̄ n̄ ē necesse
q̄ pctā q̄ semel sacerdoti con
fessi sum⁹ eadē denuo p̄fitea
mur. Est z terti⁹ mod⁹ dicen
di p̄cordās ambos. Aut em̄
talis nō hz intentionē cōfite
di sacramentaliter z absolu
di, sed deridendi, aut hz inten
tionē p̄fiteendi. In primo cāu
nō liberat a p̄cepto dīno de
p̄fessioe, qz sine intētiōe n̄ pōt
suscipi essentia sacramēti qd
consistit in vsu, vñ tenet iterū
p̄fiteri. Si aut̄ intēdit tūc di
stinguēdū est, qz intēdēs i ple
re p̄ceptū z suscipe verū sacra
mētū qd ecclia p̄fert, aut nul
lā hz p̄nā de suo pctō: aut
aliq̄, si nullam tūc p̄nā sacra
mētū nō suscipit, quia p̄nā
h̄mōi sacramēti essētiā q̄ cō
sistit in actu suscipiētis: ē act⁹
interior, vñ sine eo nō ē sic nō
eēt m̄rimoniū si q̄s intēderet
vez sacramētū suscipe nō tñ
p̄sentire: nisi in carnalē copu
lā z ad t̄ps. Sed si aliquā hz
p̄nā de pctis suis, tūc itez
distinguēdū est, qz aut talem
hz p̄nā q̄ sufficit cū sacra
mēto, puta cōtrit⁹ accedit ad
confessiōez ex q̄ fit ibi cōtrit⁹
vi clauū vnde fugat fictio, z
sic nō hz dubiū, qz z sacramē
tū suscipit z effectum eius. s.

Secunda pars libri primi.

remissionē peccatorū, vñ nō tene-
tur iterare, et sicut imo fortius si
accedit contritio. Si vero habet ta-
lem penitentiam quae non sufficiat cum sa-
cramēto ad gratiam, quia nec etiā
attritio accedit, tūc est vera opi-
nio. Tho. s. q. recedente fictioe
tūc incipit valere confessio, et non
tenet confiteri nisi fictionē suā,
puta si habuit quēdam dolorem
imperfectū, sed non sufficiēter dis-
cussisset cōscientiā suā, puta-
bat autē discussisse quātū suffi-
ciebat, vel si dolebat de peccato p-
terito, nō proponēs cauere in fu-
turo, aut e converso, vel dolor
nō erat maximus sicut debebat
ipse tūc scilicet cōscientiā suā nō erat
fictus, sed scilicet scilicet veritatē eēt, et sic
nihil celavit quod crederet mor-
tale, et per quod scilicet scilicet suū iudiciū
percurrerāt oīa quae erāt necessa-
ria, postea autē certificatus de er-
rore suae cōscientie penitet de illo
defectu. Potest igitur opinio
Tho. multis modis saluari.
Uno modo loquendo de eo quod fictio
est penitentie nō positivae, quia scilicet
habet dolorem, sed ita imperfectū quod
nec cum sacramēto actu susce-
pto sufficit ad contritiōem, nihil
loquimur tūc hanc imperfectiōem quae est
fictio nō confitetur, quia credit eē
sufficiēter dispositus, et sic non
sciēter celat peccatū quod fuit in
hoc, quia scilicet nō examinavit cō-

sciām suam sicut debuit, et sic
quod erat error iuris divini nō
tollit fictioem respectu ultimi
effectus sacramenti, quia improba-
bilis, vñ nō excusat, sed tūc eo
ipso quod error tollit fictioem ex-
cludit essētiā sacramēti vñ ve-
rū sacris fuit, tali ergo quod vix sacris
suscipit ornatū ipse mittit, sed gratia non
datur, sed postea quā redit ad cor
et recollit se non bene fecisse de-
bitū suū ex negligētia sua ob-
litū, tūc incipit valere confessio
et non tenet confiteri illa que
prius confessus fuit sicut fictio
quia non fuit dimidiata ex in-
tentione, sed solū illā fictioem
tenet iterum confiteri. Si autē fuis-
set fictio positiva, quia scilicet non do-
let, et sciēter celat, fuisse confessio
nulla, vel si confessus fuisse nō
debuisset sibi dari absolutio
sed si data ei fuit dubium est,
vtrum ornatus sit impulsus,
quo cāu Tho. non potest intel-
ligi. Secundo modo potest intelligi op-
iniō, Tho. quā est positiva fictio:
quātū ad hoc quod non dolet nec pro-
ponit abstinere, tūc ista fictio
nō occurrit sibi ut confitenda,
nec actu cogitavit quod teneat
eam confiteri, tunc enī sicut
de peccato quod occurrit quod dicitur,
sed non credit quod sit peccatum:
aut quod sit mortale et de necessi-
tate confitendū, p- inde est ac si fu-

isset oblit⁹ puegligētiā: n^o fecisset debitū suū de scrutādo psciaz suā. in q̄ cāu solū illō cōfitēdū ē. z ē vez sacramētū lz sit hic ignorātia iuris diuini. z hō nō p̄t sustineri dictū Tho. xxij. di. ar. j. in solutōe vltimi arg. vbi dic̄ q̄ igrantia iuris diuini nō excusat a fictiōe. et sic talē vocat fictū. Tertio mō p̄t sustineri opinio Tho. loq̄ndo d̄ illo q̄ p̄fiter̄ eidem cui p̄us. z tūc nō optet iterare p̄fessioz primā factā ei. lz fictā etiā si ipse sacerdos nō recoleret pctā prius sibi dicta. qz nec qñ p̄fessio integra ē optz q̄ recolat actu a p̄ncipio vsqz ad finē. z maxime qz hoc sufficit. s. absoluerē ab oibz. z in ung ere p̄niam p̄ fictione. z p̄ alijs q̄ tūc faciat p̄niam sibi iniunctaz. Itē paulo post d̄r idē ipse Pe. d̄ pal. q̄ cū p̄fiter̄ exp̄mit fictiōez suā. puta dic̄ se nō posse vel non velle p̄ponere abstinere in futurū quē absoluit sacerdos. q̄uis nullo mō debeat absoluerē. als peccaret abutēs clauī. nec valeret sibi tūc illa absolutō. tū exq̄ intēdit absoluerē z sac̄z vez p̄ferre. videt̄ q̄ cōferat. z si tunc non hz effectū p̄pter illius indispositiōem. hēbit tū postea qñ cōteret vel ex expe-

ctatōe vel dispositiōe ornatu manente. Et si dicat̄ q̄ q̄uis sit ibi forma: nō tū materia. q̄ n̄ ē sac̄m. mat̄ia em̄ ē pctōz p̄trit⁹. Dōm q̄ qñ sibi sua fictio nō occurrit vt cōfitēda. tūc n̄ est p̄fessio dimidiata. et qñ suā dic̄ fictiōez cū alijs peccatis ē p̄fessio integra: Et sic materia p̄fecta. cui mat̄ie p̄t i p̄mi forma q̄ si fiat vez sac̄z erit. Quis fieri n̄ obeat. Sic sacerdos h̄ns hostiā sup alta re pollutū nō deberet q̄dē celebrare. si tū celebrando p̄ba p̄ferret eucharistia vera eēt. pctōz em̄ est materia sed imūda. nisi saltē sit attritus. vl̄ cōfessio sine attritiōe ē materia imunda. Hec Pe. de pal.

De attritiōe z cōtritiōe.

z qz dictū est de p̄tritiōe z attritiōe quō penitēs sup ip̄is debeat iūstrui a p̄fessore. Jō d̄ ea clar⁹ dōm ē. Nota q̄ fm̄ Tho. in. iij. di. xvij. q̄ differētia ē inter attritiōez et p̄tritiōem. Nā attritio ip̄ortat q̄ndā displicētiā d̄ pctis s̄z imp̄fectam. Vñ attritū. i. aliq̄ mō trituz. s̄z p̄tritio ip̄tat p̄fectā displicētiā d̄ pctis. vñ p̄tritū. id ē simul totū tritū z in puluerēz redactum. Est autem contri-

Secūda pars libri primi.

tio s̄m Pe. in. iij. dis. xvij. do
lor volūtariē assumpt⁹ p pec
catis cum pposito p̄fitendi ⁊
satisfaciēdi volūtariē Et s̄m
eūdē ea. dist. oportet q̄ cōtri
tio habeat de oī pctō mortali
et rō est. qz in oī pctō mortali
est actualis auersio voluntatis
a deo. Et qz p̄traria cōtrarijs
curant. iō oportet q̄ in oī rez
missiōe pctōz sit actualis cō
uersio ad deū ⁊ auersio a pec
cato. ⁊ hoc d̄ cōtritio. De
pctis aut oblitis sufficit con
tritio generalis cū conatu ad
recozdandū ⁊ doledū. doles
re etiā debet d̄ obliuioē pecca
toz q̄ cōtingit ex negligentia
Si aut q̄rat. si specialis p̄tri
tio de q̄libet pctō re q̄rat. vel
sufficiat vna general p̄ oibz.
sic r̄ndet Tho. in. iij. di. xvij.
q̄ q̄ntū ad principiū cōtritio
nis. s̄. cum q̄s d̄ pctis suis co
gitās dolet. ⁊ si nō dolore cō
tritiōis saltē dolore attritiōis
oportet q̄ sit special' dolor d̄
pctis q̄ q̄s hz in memoria. s̄
q̄ntū ad terminū q̄ est dolor
iam gr̄a informat⁹: sufficit q̄
sit vna p̄munis p̄tritio d̄ om
nibz. tūc em̄ mot⁹ ille agit vir
tute dispositionū p̄cedētiū. et
qz nemo scit vtz habeat gr̄as
q̄ requir̄t ad p̄tritiōez. ideo ne
mo p̄t eē cert⁹ de sua p̄tritiōe

nec per p̄ns de remissioē. Et
dicit Ricar. in. iij. di. xvij. q̄
si p̄fitens in pctō mortali ē at
trit⁹ de suo pctō vt p̄babilē
possit p̄sumere se esse dispo
sitū nō peccat absolutiōez eccl̄
piēdo imo frequēter p̄tute cla
uiū p̄ susceptiōez absolutiōis
format sua attritio ⁊ fit cōtri
tio. Itē nota q̄ duplex est
cōtritionis dolor s̄m Tho. ⁊
Pe. i. iij. di. xvij. s̄ intellectual
q̄ ē q̄dā p̄fecta detestatio pcti
s̄m rōnez. ⁊ dolor sensibilis q̄
est dolor excitat⁹ in presensiti
ua cū alteratiōe ⁊ afflictioē
corpis. Prim⁹ dolor requir̄t
de necessitate ad remissionē
pcti. ⁊ ille etiā sol⁹ ē sufficiēs.
qz sic pctm̄ mortale sufficiēter
p̄mittit p̄ solū actū volūta
tis. ⁊ p̄ p̄placentiā deliberatā
ratōis. ita sufficiēter destrui
pōt p̄ detestatiōez volūtatis ⁊
displacentiā rōnis. ⁊ h̄ est etiā
in p̄tate n̄ra p̄supposita gr̄a.
Secund⁹ dolor. id est. sen
sibilis etiā valet ad remissio
nem peccati. s̄ nō est necessa
rius. s̄ de p̄fectiōe cōtritiōis
nec est in p̄tate nostra etiā p̄
supposita gratia. Item dor
lor intellectualis non potest
esse nimis. sicut nec chari
tas a qua procedit potest es
se nimia. sed sensibilis potest

esse nimis. Et id optet q̄ sus
mat̄ p̄ mensura debita ad cō
seruatōem subiecti. sic ex ietu
nijs z alijs corpis afflictioibz
Itē nota s̄m Tho. in. iij. di.
xv. q̄ vera contritio sēp̄ dz̄ re
manere in habitu. id est q̄ sp̄
debet h̄re istā dispositiōez q̄
q̄n̄ recordat̄ d̄ pct̄is p̄missis
habeat displicētiā. saltem s̄m
rōnez. Itē s̄m Pe. in. iij. di.
xv. dolor maior intellectual̄
dz̄ eē d̄ maiori pct̄o habituali
ter n̄ actualit̄. si p̄siderēt pct̄ā
in cōi inq̄stū sūt offensa dei.
sed etiā in speciali dolor de
bet eē maior de maiori pct̄o.
qz maiorē rōnē doloris habz
maī pct̄m. Dolor s̄o sensibil̄
p̄ueniēs etiā eē vt sit maior de
maiori. q̄suis nō sit d̄ necessi
tate. Itē s̄m Tho. in q̄libet z
Inno. Contrit̄ dz̄ magis di
ligere deū q̄ seip̄m. culpa aut̄
est cōtra deum. pena s̄o eē s̄ se
ip̄m. It̄ dz̄ contrit̄ eligere po
tius oēm penā sustinere q̄ de
um offēdere. Descēdere autē
ad hāc penam vel ad aliam n̄
tenet̄. imo faceret fatue descē
dēdo ad ita particularia vel
aliū super hoc sollicitando

Sedecim cōditiones q̄ re
q̄runt̄ in oī bona p̄fessione.

Onit̄ aut̄ Tho. in. iij.
dis. xv. q̄ p̄fessio boz

na debet h̄re sedecim cōditio
nes q̄ in his p̄tinent̄ versibz.
Sit simplex hūil̄ p̄fessio pu
ra fidel̄. Atqz frequens nuda
discreta libēs verecūda. In
tegra secreta lachrymabil̄ ac
celerata. Fortis et accusans.
z sit parere parata. Sit sim
plex. i. nō recitet in cōfessioe
nisi id qd̄ p̄inet ad declarati
onē sui pct̄i. z etiā q̄ntitatem.
z nō alie historie misceatur.
Sit hūil̄. vt se misex ac pct̄o
rē cognoscat sine fictiōe. Pu
ra. i. recta intentiōe id eē vt nō
reputet̄ bon̄ vl̄ laudet̄ ab ho
minibz. Fidelis. i. vera z si
ne vlla falsitate. vt nō dicat q̄
nō fecit. vl̄ etiā habeat fidē de
remissiōe pct̄oz suoz si vere
ip̄m penitet. Atqz frequens. i. se
pe cōfiteat̄. istud t̄n̄ est de b̄n̄
eē p̄fessiois. z nō de necessita
te. Nuda. vt scz nō inuoluat
obscuritatē p̄borū. sed dicat
verba vt intelligat̄ pct̄m suuz
cū circūstantijs saltē necessa
rijs. Discreta vt maiora cuz
maiori pōdere dicat. vel non
plura simul. s̄ disticte loquē
do et dicēdo numex si fieri vl̄
scire potest. Al̄ etiā vt discre
to z sufficiēti ac perito p̄fesso
ri confiteat̄ pct̄ā sua. Libens
voluntaria non coacta timo
re verboz. vt pueri vel timo